

Veszélyes szerencse

Dr. Noha hétköznapijai

Eörsi István

tárcanovellái hetente
jelennek meg
mellékletünkben

Dr. Noha festő barátja, Keleti Jenő egy szép napon tízmillió eurót örökölt Belgiumban élő nagynénje után. Ez nagy meglepetés volt: a szerencsés férfi nem is sejtette, hogy rokona – akit egyébként 1948 óta nem látott – ilyen gazdag. Azt sem tudta, hogy néhány éve meghalt az öregasszony Dél-Amerikában élő lánya, és ennek fia is: egy villám sújtotta fa ütötte őket agyon a házuk előtt. Egyszerűen nem várta, hogy váratlanul meggazdagoskodik.

A sorstól megajándékozott ember éppen hetvenedik születésnapjának megünneplésére készülődött. Erre az alkalomra meg akarta hívni öt barátját, köztük dr. Nohát is. Rokkantnyugdíjas felesége azonban, aki tizenkét évvel idősebb volt nála, ragaszkodott ahhoz, hogy az

ünnepet kettesben üljék meg, hiszen csak spórolós lakomára tellene tőlük. „Miért beszélsz így – kérdezte a férje –, a múlt hónapban két portrémért is kaptam pénzt. Lassan rám irányul a figyelem.” Keletit, aki a hatvanas évek második felétől Nyugati néven szignálta portréit, a pártállam felbomlása után sokan ellenállónak tekintették.

Hála a váratlan örökségnek, tizenketten ültük körül az asztalt, többen nem is férünk volna el a műteremszobában. Keletiné nem volt jelen, mert az örömhír ágynak döntötte. A pompás vacsorát egy távoli rokonlány szolgálta fel. Dr. Noha szemmel tartotta a barátját, és meg volt vele elégedve, mert pont úgy viselkedett, mint régen. Zavart mosollyal hajlongott a vendégei előtt, zavart mosollyal kínál

gatta őket, és udvariasan nevetett, ha valamelyikük viccelni próbált. Előre nevetett, bábai nevetéssel, hogy segítse egy-egy poén világra jövetelét. Akkor is nevetett, amikor a rokonlány egy festőnő ölébe borította a tojáslikőrös fagyaltot. Nevetve elnézést kért, és engedélyt arra, hogy két új ruhát vásárolhasson a kárvallottak. Később, amikor már ivott egy keveset, arról kezdett beszélni, hogy mostantól modernebb, kísérletezőbb stílusban fog dolgozni, végre ezt is megengedheti magának. „Most megmutathatom nekik, hogy mire vagyok képes” – mondta. Még mindig mosolygott, de dr. Nohának úgy tűnt, hogy a szokásosnál kissé vékonyabb ajakkal. Az egyik vendég biztosította arról, hogy ezt már eddig is megmutatta, legjobb portréival.

„Tudom – mondta Keleti –, de most majd ők is tudni fogják. Tegnap vásároltam egy kiállítótermet az Andrássy úton –, ott majd kiakasztom néhány munkámat, amelyre korábban senki sem figyelt fel...”

Ekkor teljes testében remegve, hálóingben feltűnt a nyitott ajtóban Keletiné. Halálsápadt volt, egy borítékot tartott maga elé, tátogott, és egy hang sem jött ki a torkán. A vendégek felugrottak, egyikük odasietett hozzá, de az öregasszony ellökte. „Ötösünk van a lottón – hörögte –, kétmilliárd-négyszáztizenhétmillió forint” – és elterült a padlón. Dr. Noha megrendülve szemlélte, ahogy barátja, miközben csókokkal borítja el a halott homlokát, kiveszi kezéből az összegyűrt borítékot.